

OPDRACHT 5
Maak een 'historische' krant
(praktijkopdracht)

Wat moet je doen?

Je maakt de voorpagina van een krant die gewijd is aan een van de volgende gedenkwaardige gebeurtenissen en die ook in die betreffende periode had kunnen verschijnen:

- ▶ 9 november 1918: de Weimarrepubliek wordt uitgeroepen en het keizerrijk komt ten einde
- ▶ 9 november 1923: *Bierkellerputsch* van Adolf Hitler
- ▶ 9 november 1938: Novemberpogrom (ook wel *Reichskristallnacht* genaamd)
- ▶ 9 november 1967: 'Unter den Talaren, Muff von 1000 Jahren' — een van de hoogtepunten van de studentenprotesten in de BRD in de jaren zestig
- ▶ 9 november 1989: Val van de Muur

De voorpagina die je maakt is dus de voorpagina van een krant die op 10 november had kunnen verschijnen. De krant heeft een duidelijke *signatuur* (zie hierna voor meer uitleg) en lijkt misschien wel op een bestaande krant. Het is echter de bedoeling dat je zelf een nieuwe naam en eigen stijl en logo ontwikkelt.

Hoe ga je te werk?

Je werkt in viertallen (of eventueel in vijftallen — zie de toevoeging). Je docent vertelt je hoe de groepsindeling tot stand komt. Ieder groepslid verzorgt een van de genoemde onderdelen, maar jullie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het eindproduct. Onder Toelichting staan voorbeeldvragen, die je een beetje op weg kunnen helpen.

Toelichting:
wat staat er op de voorpagina?

- 1 *Een openingsartikel (met foto)* — Dit is het hoofdartikel van de voorpagina waarin de belangrijke historische gebeurtenis wordt beschreven. Wat is er gebeurd? Hoe is het verlopen? Wat zijn de reacties van belangrijke personen of organisaties op de gebeurtenis?
- 2 *Een analyse* — De schrijver van dit tweede artikel plaatst de gebeurtenis in een historische context en voorziet het van een interpretatie. Hoe valt de gebeurtenis te verklaren? Wat betekent de gebeurtenis voor de lezers van de krant? En wat zal deze betekenen voor de toekomst?
- 3 *Een ingezonden brief van een lezer en de reactie van de redactie op de brief* — De ingezonden brief omvat de reactie van een lezer van de krant op de gebeurtenis. Deze brief is geschreven vanuit het perspectief van het leven van 'de man of vrouw op straat'. Wat zijn de gedachten en gevoelens van een lezer van de krant rondom de gebeurtenis? Sluit dit af met een korte reactie van de redactie op deze brief.
- 4 *Enkele korte artikelen met ander historisch nieuws van de dag/periode* — Denk aan recensies van uitgebrachte toneelstukken en boeken, divers binnenlands of buitenlands nieuws, sport, wetenschap, advertenties, etc.

(Optioneel, bij een groep van 5)

- 5 *Een hoofdredactioneel commentaar* — In een hoofdredactioneel commentaar geeft de hoofdredactie/hoofdredacteur van de krant zijn of haar mening op de historische gebeurtenis. Is de gebeurtenis zelf positief of negatief, gezien vanuit de signatuur van de krant? Is het handelen van bepaalde historische figuren te betreuren of toe te juichen volgens de politieke signatuur van de redactie?

Groepsrapportage — Na afloop lever je bij de docent de krant en de groepsrapportage in. De groepsrapportage is een verslag of logboek van jullie planning, taakverdeling en ervaringen tijdens het proces.

Wat is de signatuur van jouw krant? — Let op: jouw krant doet niet alleen verslag van wat er is gebeurd, maar heeft ook een bepaalde 'signatuur'. Dat betekent dat de krant bijvoorbeeld verbonden is met een politieke partij uit de betreffende periode, of dat deze een duidelijk herkenbare eigen stijl heeft: het is bijvoorbeeld een kwaliteitskrant of tabloid.

Het is de bedoeling dat jouw docent kan zien dat je over die signatuur hebt nagedacht: een krant verbonden met een linkse politieke partij doet anders verslag van de val van het keizerrijk dan een rechtse krant. Tijdens het Derde Rijk (9 november 1938) bestond er natuurlijk geen vrije pers. Het kan zijn dat je een verzetskrant uit die periode moet maken of een krant die in een van de omringende landen is verschenen. Je docent vertelt je welke signatuur jouw krant heeft, of laat je kiezen uit verschillende opties.

Naast de vier of vijf onderdelen waaruit de krant bestaat, is er ook een *rolverdeling*. Er zijn hierbij vier rollen:

- 1 *Eindredacteur* — Corrigeert teksten, zorgt voor samenhang, bewaakt de signatuur en kijkt of de koppen boven de artikelen goed gekozen zijn.
- 2 *Beeldredacteur* — Is verantwoordelijk voor al het beeldmateriaal (illustraties en foto's) en is assistent van de eindredacteur.
- 3 *Opmaker/design* — Zorgt voor opmaak, logo en de oplevering van het eindproduct.
- 4 *Bureau manager* — Bewaakt het proces (is dus verantwoordelijk voor het halen van deadlines) en levert de groepsrapportage aan. Assisteert bij design en opmaak.

Tips:

- ▶ Verdeel de taken goed (gebruik het schema) en maak genoeg tijd vrij voor overleg. Over vormgeving en signatuur moet je namelijk echt goed met elkaar in gesprek blijven.
- ▶ Let erop dat de artikelen qua inhoud geen al te grote overlap vertonen.
- ▶ Zoek in de bibliotheek of op internet naar voorbeelden van kranten uit jullie periode.
- ▶ Doe écht goed bronnenonderzoek en gebruik de verwijzingen in het schema.
- ▶ Maak bijvoorbeeld gebruik van de volgende sites van het DIA (je docent kan uiteraard ook andere bronnen aanreiken):
  - De interactieve tijdlijn:
www.duitslandinstituut.nl/ce-geschiedenis-1918-1991
  - Het *Naslagwerk Geschiedenis*:
www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk
  - Het lesmateriaal over de Duitse geschiedenis:
www.duitslandinstituut.nl/geschiedenis

Hoe word je beoordeeld?

Krijg je altijd — 1 pt.

Krijg je als je praktijkopdracht voldoet aan de volgende eisen

Krant met alle verplichte onderdelen op tijd ingeleverd — 2 pt.

Groepsrapportage op tijd ingeleverd — 1 pt.

Kwaliteit: vormgeving en beeldmateriaal — max. 1,5 pt.

Kwaliteit: inhoud — max. 1,5 pt.

Kwaliteit: spelling en stijl — max. 1,5 pt.

Kwaliteit: signatuur en historische context en bronvermelding — max. 1,5 pt.

Deze opdracht is ontleend aan: Krijn Thijs (red.), *Duitsland 1918–1991. Twintig vensters op een bewogen eeuw* — Onderwijseditie (Boom Uitgevers Amsterdam/Duitsland Instituut Amsterdam, 2021)

Vul het schema samen in.

Namen groep	1 2 3 4 5
Gebeurtenis	9 november ...
Beschrijving van de signatuur van de krant	
Verdeling van de onderdelen	1 Openingsartikel: 2 Analyse: 3 Ingezonden brief: 4 Extra artikelen/advertenties: 5 Evt. stuk van de hoofdredactie
Rolverdeling (evt. 2 leerlingen voor een van de rollen)	1 Eindredacteur 2 Beeldredacteur 3 Opmaker 4 Bureau manager
Planning en deadlines (bureau manager is hiervoor de eindverantwoordelijke)	Vul een datum in: 1 Planning af: 2 Voldoende bronnen verzameld: 3 Teksten af: 4 Opmaak af: 5 Inleveren krant: 6 Groepsrapportage af: